

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΥΡΙΤΣΗΣ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ, ΣΤΟ «Π»

«Ο νόμος δεν αναστέλλει τις κατασχέσεις»

Τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι δανειολήπτες για να επωφεληθούν των διατάξεων

Ο δικηγόρος Δημήτρης Λυρίτσης εξειδικεύεται στις υποθέσεις των λεγόμενων «υπερχρεωμένων νοικοκυριών», αυτών δηλαδή που για κάποιο λόγο δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις οικονομικές οφειλές τους προς τις τράπεζες, τα ασφαλιστικά ταμεία και την Εφορία. Μας μιλάει για αυτό που ως δικηγόρος αντιμετωπίζει καθημερινά με τους πελάτες του, κάνει τις δικές του εκτιμήσεις και προβλέψεις, ξεκαθαρίζοντας ταυτόχρονα το θολό τοπίο της ισχύουσας νομοθεσίας.

Συνέντευξη στον ΠΑΝΟ ΓΙΑΝΝΑΚΙΝΑ

Ποιο είναι σε γενικές γραμμές το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων;

Ο νόμος που αφορά στη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα που έχουν περιέλθει σε μόνιμη αδυναμία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών τους να προβούν σε ρύθμιση και απαλλαγή από το υπόλοιπο αυτών. Ειδικότερα, ο νόμος προβλέπει τέσσερα στάδια ρύθμισης:

1. Εξωδικαστικός συμβιβασμός: προβλέπει την υποχρεωτική απόειρά του, η οποία αποδεικνύεται με βεβαίωση του φορέα που την έχει αναλάβει. Τον εξωδικαστικό συμβιβασμό μπορούν να αναλάβουν δικηγόροι, ο Συνήγορος του Καταναλωτή, οι καταναλωτικές οργανώσεις, κ.ά.

2. Αίτηση στο Ειρηνοδικείο: η αίτηση περιλαμβάνει κατάσταση περιουσίας και εισοδημάτων οφειλέτη και συζύγου, κατάσταση απαιτήσεων πιστωτών, σχέδιο διευθέτησης οφειλών.

3. Συμβιβασμός ενώπιον Ειρηνοδικείου: ο συμβιβασμός επιτυγχάνεται με συμφωνία πιστωτών με απαιτήσεις άνω του 51% των οφειλών.

4. Δικαστική ρύθμιση οφειλών: το δικαστήριο μετά τον έλεγχο, εφόσον κρίνει ότι δεν επαρκούν τα περιουσιακά στοιχεία και τα εισοδήματά του για την αποπληρωμή των χρεών, προχωρά στη ρύθμιση των οφειλών.

Πόσο δύσκολο είναι να ακολουθήσει κάποιος μία από τις προτεινόμενες «οδούς»;

Ο νόμος περιγράφει μια περίπλοκη

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ

Οι πλέον ευνοημένοι είναι οι οφειλέτες εκείνοι, που δεν διαθέτουν στο όνομά τους ακίνητη περιουσία, πλην της πρώτης κατοικίας, και που διαθέτουν χαμηλό οικογενειακό εισόδημα.

Ο νέος νόμος δεν επιφέρει γενική αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης (κατάσχεση, πλειστηριασμός λοιπών περιουσιακών στοιχείων, πλην της πρώτης κατοικίας) κατά του οφειλέτη. Αυτό επιτυγχάνεται μόνο με έκδοση δικαστικής απόφασης.

Δεν λείπουν και ορισμένες παγίδες, για τις οποίες πρέπει να επιδειχθεί μεγάλη προσοχή, ώστε ο δανειολήπτης να επιτύχει την καλύτερη δυνατή ρύθμιση των οφειλών του.

διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί, η οποία, όμως, μπορεί να οδηγήσει σε καταβολή μικρού μέρους οφειλών και σε οριστική απαλλαγή των υπολοίπων χρεών. Οι πλέον ευνοημένοι είναι οι οφειλέτες εκείνοι, που δεν διαθέτουν στο όνομά τους ακίνητη περιουσία, πλην της πρώτης κατοικίας, και που διαθέτουν χαμηλό οικογενειακό εισόδημα.

Ειδική πρόνοια υπάρχει και μεγαλύτερη προστασία για όσους έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας ή τελούν σε χρόνια ανεργία ή έχουν ανεπαρκείς εισοδήματα για την κάλυψη στοιχειωδών βιοτικών αναγκών ή άλλους λόγους ίδιας βαρύτητας. Σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να ζητηθεί και να αποφασιστεί από το Ειρηνοδικείο ακόμη και η μηδενική καταβολή και η πλήρης απαλλαγή από τα χρέη.

Επιπλέον, ο νέος νόμος όριζε την απαγόρευση πλειστηριασμού μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου της κύριας κατοικίας του οφειλέτη, εφόσον η αξία της δεν υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο απόκτησής της προσαυξημένη κατά 50% (σημειώνεται ότι το αφορολόγητο όριο για έναν άγαμο φορολογούμενο είναι 200.000 ευρώ, οπότε η αντικειμενική αξία της κατοικίας για να μη βγει σε πλειστηριασμό δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 300.000 ευρώ). Υπενθυμίζω, ωστόσο, ότι με άλλη διάταξη νόμου ήδη έχουν απαγορευτεί έως τις 30/6/2011 οι πλειστηριασμοί για χρέη έως 200.000 ευρώ προς τις τράπεζες.

Ο νόμος μπορεί να θεωρηθεί ως «ομπρέλα» προστασίας των πραγματικά μη έχόντων να αποπληρώσουν τα χρέη τους;

Μεγάλη προσοχή πρέπει να επιδείξουν οι δανειολήπτες, γιατί ο νέος νόμος δεν επιφέρει γενική αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης (κατάσχεση, πλειστηριασμός λοιπών περιουσιακών στοιχείων, πλην της πρώτης κατοικίας) κατά του οφειλέτη. Αυτό επιτυγχάνεται μόνο με έκδοση δικαστικής απόφασης (αναστολή εκτελεστικής διαδικασίας), μετά από αίτηση του δανειολήπτη και εφόσον πιθανολογηθεί από το Δικαστήριο ότι από την εκτέλεση θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντά του και ότι θα ευδοκιμήσει η αίτηση

υπαγωγής του στη ρύθμιση του νόμου. Εάν αυτό πιθανολογηθεί, τότε το δικαστήριο, που δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, χορηγεί αναστολή εκτέλεσης έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί του σχεδίου διευθέτησης των οφειλών.

Πάντως, η κανονική εκτέλεση από τον οφειλέτη - δανειολήπτη της ρύθμισης χρεών επιφέρει την απαλλαγή του από κάθε τυχόν υφιστάμενο υπόλοιπο οφειλής έναντι όλων των πιστωτών. Ο δανειολήπτης καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας έχει καθήκον ειλικρινούς δήλωσης τόσο των περιουσιακών του στοιχείων όσο και των εισοδημάτων του. Η παράβαση αυτής της υποχρέωσης συνεπάγεται την απόρριψη του αιτήματος ρύθμισης των οφειλών με απαλλαγή.

Τι συμβαίνει στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης διαθέτει περιουσιακά στοιχεία;

Ιδιαίτερη είναι η αντιμετώπιση εφόσον υπάρχει ρευστοποιήσιμη περιουσία, η εκποίηση της οποίας κρίνεται απαραίτητη για την ικανοποίηση των πιστωτών. Σε αυτή τη περίπτωση ορίζεται εκκαθαριστής, έργο του οποίου θα είναι η εκποίηση της περιουσίας και η σύμμετρη ικανοποίηση των πιστωτών.

Η προστασία της κύριας κατοικίας και η εξαίρεσή της από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία συνεπάγεται την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών μέχρι του ποσού του 85% της εμπορικής αξίας του ακινήτου, με περίοδο χάριτος και επιτόκιο ενήμερης οφειλής ή μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου και χωρίς ανατοκισμό. Η περίοδος της τοκοχρεωλυτικής εξόφλησης της οφειλής δεν μπορεί να υπερβεί τα 20 έτη.

Πώς θα χαρακτηρίζατε τον νέο νόμο δίκαιονομίου των οφειλών;

Πρόκειται για έναν ευνοϊκό νόμο, που αντιμετωπίζει σε ικανοποιητικό βαθμό το μεγάλο και χρόνιο πρόβλημα της υπερχρέωσης των νοικοκυριών. Δεν λείπουν, ωστόσο, και ορισμένες παγίδες, για τις οποίες πρέπει να επιδειχθεί μεγάλη προσοχή, ώστε ο δανειολήπτης να επιτύχει την καλύτερη δυνατή ρύθμιση των οφειλών του. Απαραίτητη κρίνεται στο σημείο αυτό η σωστή καθοδήγηση από έναν έμπειρο νομικό σύμβουλο.